

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.03 Історія та громадянська освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри політології
протокол № 2 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політологія
Викладач	Москалюк Михайло Федорович
Контактний телефон викладача	067 907 94 56
Е-mail викладача	mykhailo.moskaliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	четвер, 15.00 год. – 17.00 год.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Політологія» спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про політичну сферу життя суспільства і закономірності її функціонування. Програма курсу розкриває зміст політичної сфери життя суспільства, політичних інститутів та процесів, характеризує сучасну державу як базовий елемент політичної системи та політичного режиму, покликана формувати політичну свідомість та політичну культуру студентів, їх активну громадянську позицію. Важливою особливістю курсу є те, що він зорієнтований на засвоєння і застосування студентами для здобуття освітнього рівня бакалавра з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» спеціалізації 014.03 Історія та громадянська освіта теоретичних знань з політології, усвідомлених умінь і навичок, необхідних для педагогічної роботи в навчальних закладах середньої освіти.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Політологія» є надання студентам для здобуття освітнього рівня бакалавра з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» спеціалізації 014.03 Історія та громадянська освіта необхідних для професійної діяльності знань про основні категорії політичної науки, засвоєння ними концептуальних підходів щодо процесів розбудови демократичної держави, закономірностей переходу від тоталітаризму до демократії, формування самостійного та критичного ставлення до державотворчих процесів, забезпечення політичного аспекту підготовки висококваліфікованих фахівців-педагогів, вчителів історії та суспільствознавчих предметів у навчальних закладах середньої освіти, що мають політично-моральну громадянську позицію та розвинене політичного мислення. Завдання: вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політичного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі. Одним з головних завдань курсу є формування у студентської молоді політичної свідомості і політичної культури, самостійного творчого мислення, вироблення патріотичної орієнтації та прагнення до самореалізації.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в основній (базовій) школі і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки;

компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) (ПК):

ПК 4 – здатність інтегрувати набуті знання з історичних та інших гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь;

ПК 5 – здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, володіти базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності майбутніх фахівців до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва;

Програмні результати навчання студента, які формуються під час читання цієї дисципліни.

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей 014 «Середня освіта»:

РН 13 – демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН) 014 «Середня освіта (Історія)»

ПРН 1 – демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін, необхідними для роботи в закладах загальної середньої освіти; пояснювати і характеризувати історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку;

ПРН 2 – знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних історичних дисциплін та імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність;

ПРН 3 – орієнтувати в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперувати термінологією з фахових предметів;

ПРН 5 – використовувати краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; організовувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини України та світу з навчальною, науковою і просвітницькою метою;

ПРН 6 – працювати з джерелами інформації, вміти їх аналізувати, синтезувати, порівнювати та інтегрувати їх у зміст навчання історії, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань;

ПРН 8 – володіти здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та кресів за вибором;

ПРН 9 – цінувати різноманіття та мультикультурність світу; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;

ПРН 10 – усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і стійко прагнути до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни					
лекції		12			
семінарські заняття		18			
самостійна робота		60			
Ознаки навчальної дисципліни					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1-й семестр	014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	1	нормативний		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		Кількість год.			
		лекції	семі- нарські заняття	самостій- на робота	
Тема 1. Предмет політології, її функції та структура.		2	2	6	
Тема 2. Політика як соціальне явище.		2	2	6	
Тема 3. Політична система суспільства.		2	2	6	
Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи.		2	2	6	
Тема 5. Політичні партії та партійні системи.		2	2	6	
Тема 6. Політичні еліти та політичне лідерство.		2	2	6	
Тема 7. Світова політика і міжнародні відносини.		–	2	8	
Тема 8. Політична свідомість і політична культура.		–	2	8	
Тема 9. Контрольна робота.		–	2	8	
ЗАГ:		12	18	60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (http://surl.li/lkifv) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (https://cutt.ly/be0XVir0) знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.				
	Структура розподілу балів в межах аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень 2024 р.):				
	1) усні відповіді на семінарських заняттях – 80 балів;				
	2) індивідуальна робота: підготовка та захист реферату з обраної теми – 10 балів;				
	3) контрольна робота – 10 балів;				
	Загальна кількість – 100 балів.				
	Вид контролю	Поточний контроль	Індивідуальна робота (захист реферату з обоаної теми)	Контрольна робота	Загальна сума балів
	Максимальна кількість балів, яку може набрати	80	10	10	100

	<table><tr><td>студент</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> При обчисленні підсумкового семестрового балу враховується: <i>Поточні оцінки успішності («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських занять;</i> <i>Підсумкова оцінка за семінарські заняття виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські заняття. Отримані «незадовільні» оцінки враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок</i> <i>Підсумковий бал за семінарські заняття (максимально – 80 балів) – підсумкова оцінка за семінарські заняття, помножена на коефіцієнт 4, заокруглена до цілого.</i> <i>*студенту, який має наукові публікації, виступи на наукових конференціях, бере активну участь в роботі студентського наукового гуртка, був учасником олімпіад, конкурсів з відповідної (чи суміжної) дисципліни за поданням наукових керівників чи керівників наукових гуртків та рішенням кафедри в підсумковий семестровий бал може додаватись максимально 10 балів за участь в науковій роботі (за умови, що підсумковий семестровий бал не перевищує 80 балів)</i> Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв’язку між науково-педагогічним працівником та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум. Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп’ютерного тестування тощо. Результати поточного контролю враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. Шкала оцінювання: <table><tr><td>Університетська</td><td>Національна</td><td>Шкала ЄКТС</td></tr><tr><td>90-100</td><td>відмінно</td><td>A</td></tr><tr><td>80-89</td><td rowspan="2">добре</td><td>B</td></tr><tr><td>70-79</td><td>C</td></tr><tr><td>60-69</td><td rowspan="2">задовільно</td><td>B</td></tr><tr><td>50-59</td><td>E</td></tr><tr><td>26-49</td><td>незадовільно (з можливістю повторного складання)</td><td>FX</td></tr><tr><td>1-25</td><td>незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)</td><td>F</td></tr></table>	студент					Університетська	Національна	Шкала ЄКТС	90-100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	задовільно	B	50-59	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	1-25	незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	F
студент																												
Університетська	Національна	Шкала ЄКТС																										
90-100	відмінно	A																										
80-89	добре	B																										
70-79		C																										
60-69	задовільно	B																										
50-59		E																										
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX																										
1-25	незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	F																										
Вимоги до письмових робіт	Письмова контрольна робота є обов’язковою до виконання. Отримані студентом бали впливають на виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент з якихось причин не написав																											

	контрольної роботи, він вважається таким, що не виконав повний обсяг навчального навантаження, передбаченого навчальним планом з даної дисципліни. На контрольну роботу виносяться 8 завдань: 2 – теоретичні, 1 – практичне, (перевірка вмінь застосувати набуті теоретичні знання у політологічному аналізі), 2 – на знання термінів та 3 – тестові. Теоретичні завдання оцінюються за п'ятибальною шкалою, практичні і тестові – трибальною, а перевірка знань політологічних термінів оцінюється в 4 бали. Робота виконується на аркушах А – 4 доступним для сприйняття почерком. Теоретичні питання завершуються коротким висновком з окресленої проблематики. Семестровий підсумковий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді підсумкової оцінки за семінарські заняття, виконання індивідуального завдання та залікової контрольної роботи у терміни, встановлені графіком навчального процесу.
Семінарські заняття	<i>Принципи оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях</i> Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях здійснюється за стобальною шкалою. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру. Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента. Критерії поточної оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у письмовій роботі не повинно бути помилок. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної політичної науки, науковими концепціями, та, головне, вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає політологічну термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в змісті політичних подій та процесів, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями політичні факти, події та явища); вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал. Повною мірою володіє політологічним критичним мисленням, аналізом (вміє розбивати політологічну інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; будує переконливу аргументацію, рецензує відповіді ровесників. Вміє організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію політологічних джерел; може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати функціонування політичних процесів на мега-макро-мікро рівнях, оцінювати діяльність політичної еліти з позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль

	людського фактора в політичній дійсності, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності політичних лідерів. Може використати інноваційні технології Має синтетичне мислення. Бере активну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності, бере на себе відповідальність; проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміє долати труднощі, вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо.. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні та світі. Оцінка «добре» ставиться, якщо студент(ка) має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, у письмовій роботі є незначні помилки. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної та зарубіжної політології, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає історичну політологічну і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно.площинними зображеннями політичні факти, події та явища); вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал. Достатньо володіє політологоічним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем; будує аргументацію на основі 2-3 доказів, може рецензувати відповіді ровесників. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію політологічних джерел, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати функціонування політичних процесів на мега-макро-мікро рівнях й оцінювати діяльність політичної еліти з позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в політичній дійсності, але не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності політичних лідерів. Має певний рівень синтетичного мислення. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються окремі неточності), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить самооцінку пізнавальної діяльності, вдосконалює з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні та світі. Оцінка «задовільно» ставиться, якщо у студента (ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50%), елементарні уміння і навички; не здатен (на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної та зарубіжної політичної науки, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, а просто перераховує. По-середньо знає політологічну термінологію і володіє понятійним апаратом, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти,
--	--

	аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал. Посередньо володіє політологічним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) по середньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, рецензії відповідей ровесників поверхові. Вміє організовувати пошук політологічних джерел, але не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Орієнтується в змісті понять “політична еліта та політичне лідерство”, але не може порівнювати й оцінювати їх діяльність із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в політичній дійсності, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності суб'єктів політики. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Бере пасивну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях; не застосовує оптимальну стратегію діяльності, не бере на себе відповідальність; не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні та світі. Вдосконалює з посереднім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції. Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо у студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; відповідь не змістовна і не доречна, у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75%). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної та зарубіжної політології, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не знає політологічну термінологію (до 25%), не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал. Не володіє політологічним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організовувати пошук політологічних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. У групових формах роботи тільки присутній (я) без особистої відповідальності, стратегії; не дотримується норм професійної етики, не виявляє усвідомлення необхідності удосконалення.				
Індивідуальна робота	Вимоги до реферативної роботи. Реферативна робота об'ємом 12 сторінок також виконується на аркушах А – 4. Структура написання реферату: вступна частина; аналіз використаної літератури по темі (2-3 абзаци); характеристика обраної теми та перспективність її дослідження; визначення основних параметрів викладу матеріалу; наведення ілюстрованого визначення основних параметрів викладу матеріалу; наведення ілюстрованого матеріалу, що підтверджує аргументаційну базу; висновки; список використаної літератури. ❖ Критерії оцінювання індивідуального завдання <table border="1" data-bbox="534 1776 1538 2045"> <thead> <tr> <th data-bbox="534 1776 646 1832">Оцінка</th><th data-bbox="646 1776 1538 1832">Критерії оцінювання навчальних досягнень</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="534 1832 646 2045">незадовільно</td><td data-bbox="646 1832 1538 2045">Реферативна робота виконана незадовільно, оскільки не розкрита її про висновків. Кількість використаних джерел та літератури є недостатньо неточностей, а її оформлення не відповідає вимогам щодо робіт такого значними помилками. Не здійснював (ла) пошук інформації. Відсутня висновки і синтетичні зв'язки. Не здатен використати наявний матеріал для необхідності удосконалення професійних якостей.</td></tr> </tbody> </table>	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень	незадовільно	Реферативна робота виконана незадовільно, оскільки не розкрита її про висновків. Кількість використаних джерел та літератури є недостатньо неточностей, а її оформлення не відповідає вимогам щодо робіт такого значними помилками. Не здійснював (ла) пошук інформації. Відсутня висновки і синтетичні зв'язки. Не здатен використати наявний матеріал для необхідності удосконалення професійних якостей.
Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень				
незадовільно	Реферативна робота виконана незадовільно, оскільки не розкрита її про висновків. Кількість використаних джерел та літератури є недостатньо неточностей, а її оформлення не відповідає вимогам щодо робіт такого значними помилками. Не здійснював (ла) пошук інформації. Відсутня висновки і синтетичні зв'язки. Не здатен використати наявний матеріал для необхідності удосконалення професійних якостей.				

	задовільно	Реферативна робота виконана задовільно. Студент загалом розкрив зміст обраного рівень висновків та узагальнень. Використана література дозволяє в загальних захисту студент може репродуктивно відтворити її зміст, але у його відповіді є логіка. Здатен (на) по середньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати політологічної інформації, але не може її критично проаналізувати. Не достатньо технологічні ресурси під час підготовки реферативної роботи. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Керується повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерну мультикультурність в Україні та світі. Демонструє на посередньому рівні здатність необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично виявляє певне усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	
	добре	Реферативна робота виконана добре. Зміст відповідає темі. Використано достатню кількість джерел та літератури. Помилки під час захисту незначні. Є самостійні висновки на основі сформованої наукової об'єктивності й неупередженості, пропонуються певні способи розв'язання умов неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання проблем; аргументація є, але не повна (75%). Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації; вміло використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності діяльність суб'єктів політики із позиції загальнолюдських та національних цінностей в політичній дійсності, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники політичної еліти. Має певний рівень синтетичного мислення. Застосовує оптимальну стратегію запитання однокласників; може приймати рішення на основі сформованих цінностей та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших. Демонструє вміння використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Ставить до результатів своєї праці, виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	
	відмінно	Реферативна робота виконана на високому рівні. Студент продемонстрував самостійно та креативно вирішувати поставлені завдання. Зміст повністю відповідає темі. Використано достатню кількість джерел та літератури. Висновки та узагальнення демонструють критичне мислення, орієнтири і принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонуються способи розв'язання проблем; аргументація є, достатня (95-100%). Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації; вміло використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності діяльність суб'єктів політики із позиції загальнолюдських та національного людського фактора в політичній дійсності	
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять (вересень – грудень 2024 р.). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. 2) індивідуальна робота протягом вересня – грудня 2024 р. Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом (-кою) тієї чи іншої індивідуальної роботи. Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю (залікової контрольної роботи) у грудні 2024 р. за умови відпрацювання усіх «заборгованостей».		
7. Політика навчальної дисципліни			
У випадку негативної оцінки на третьому талоні або не допуску до екзаменів внаслідок не виконання навчального плану студент має право на повторне вивчення курсу, яке регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS. (http://surl.li/mwpnuw). Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника розроблене відповідно			

до Закону України «Про вищу освіту» і регламентує умови навчання здобувачів вищої освіти університету за індивідуальним графіком (<http://surl.li/absgtb>).

Академічна доброчесність:

У Прикарпатському університеті навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і студент (-ка), повинні дотримуватися Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/dztjc>), Положення про запобігання академічного плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти (<http://surl.li/evnhu>), Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/eonvn>).

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студенту повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою успішного складання заліку з пропонованого курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити в таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

За умови відсутності студента(-ки) на лекції чи семінарському занятті без поважних причин (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в четвер о 15.00–17.00 год.) має відбутися відпрацювання. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань у встановлений термін. Пропущене заняття студент(ка) може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило, «відпрацювання» проходить в усній формі, шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання тощо.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/epwgcc>).

8. Рекомендована література

Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. К., 2000.
Брегеда А.Ю. Політологія: Навч.-метод. посібн. Для самостійного вивчення дисципліни. К., 1999.
Вегеш М. Політологія: підручник. Ужгород, 2008.
Гелей С.Д., Рутар С.М. Основи політології: Навч. посібн. К., 1999.
Кадлубович Т. І. Людина і політика: навчальний посібник. К., 2011
Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби. Навч. посібник. К., 2008.
Кирилюк Ф. М., Конверський А. Є., Білик В. Ф. Політологія: навчально-методичний комплекс. К., 2004
Кухта Б. З історії української політичної думки. К., 1994.
Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. Львів, 1997.
Лазаренко О.В., Лазаренко О.О. Теорія політології: Навч. посібн. К., 1996.
Мадісон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібн. К., 1997.
Москалюк М. Політологія: тестові завдання до курсу. Івано-Франківськ, 2002.
Основи політичної науки: Курс лекцій. У 4-х ч. / За ред. Б. Кухти. К.- Львів, 1997.
Політологія / За ред. О. Бабкіної, В.Горбатенка. К., 1998.
Політологія: Навч. посібн. для вузів / Упорядн. та ред. М Сазонов. Харків, 1998.
Політологія. Збірник вправ і завдань для самостійної роботи. Глосарій: Методичний посібник до підручника «Політологія» / За ред. А.Колодій. – К.,2003.
Політологія у запитаннях і відповідях: Навч. Посіб. / І.Г.Оніщенко, Д.Т.Дзюбо, І.І.Дуднікова та ін; За

заг. ред. К.М.Левківського. *К., 2003.*

Практикум з політології / За ред Ф.М.Кирилюка. *К., 2003.*

Рудич Ф.М. Політологія: Підручник. – 2-ге вид. *К., 2006.*

Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. *К., 1996..*

Себайн Дж., Торсон Г. Історія політичної думки. *К., 1996.*

Скиба В.Й., Горбатенко В.П., Туренко В.В. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки. *К., 1998.*

Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. *Львів, 2004.*

Ярош Б.О., Ярош О.Б. Загальна теорія політики. *Луцьк, 2005.*

СЛОВНИКИ І ДОВІДНИКИ

Абетка українського політика: Довідник / М. Томенко (керівник авторського колективу). *К., 1997.*

Дахно І.І. Тимофієва С.М. Країни світу: Енциклопедичний довідник. *К., 2007.*

Короткий політологічний словник / За ред. С.Г. Рябова, З.І. Тимошенка. *К., 1991.*

Політологічний енциклопедичний словник / Упорядник В.П. Горбатенко; За ред. Ю.С. Шемшученка, В.Д.Бабкіна, В.П. Горбатенка. – 2-ге вид., доп. І перероб. *К., 2004.*

Романюк А.С. Західна Європа. Політичний довідник. *Львів, 1999.*

Рябов С.Г. Політологія: Словник термінів і понять. *К., 1996.*

Рябов С.П. Політичні вибори: Короткий словник-довідник. *К., 1994.*

Хто є хто в європейській та американській політології: Малий політологічний словник / Б. Кухта, А.Романюк, М. Поліщук. *Львів, 1995.*

Шведа Ю.Р. Політичні партії: Енциклопедичний словник. *Львів, 2005.*

Шляхтун П.П. Парламентаризм: Словник-довідник. *К., 2003.*

Викладач

Доцент кафедри політології Москалюк М.Ф.